

ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่
เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต

The Needs of Thai Students Living in Chiang Mai Province to Study at Graduated Level to
Enhance their Economic Status in the Future.

พิมพ์ตรา นาคบุตรศรี อนุภาค เสาร์เสาวภาคย์ และ ชูเกียรติ ชัยบุญศรี¹

Pimpattra Nakbuttsri Anuphak Saosaovaphak and Chukiat Chaiboonsri

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเลือกตัวอย่างจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา และระดับบัณฑิตศึกษา ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ตัวอย่างทั้งหมด 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลของการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี และมีสถานภาพโสด การศึกษาสูงสุดคือ ระดับปริญญาตรี สาขาที่สำเร็จการศึกษาคือสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากจังหวัดเชียงใหม่ และมีเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ มากกว่า 3.00 รายรับเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 0-20,000 บาท. ภูมิลำเนาเดิมคือภาคเหนือ ประกอบอาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน ตำแหน่งงานปัจจุบัน คือ พนักงานปฏิบัติการ ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และต้องการศึกษาต่อภายในประเทศ (รัฐบาล)

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อคือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา และแหล่งเงินทุน ปัจจัยทางด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และปัจจัยทางด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ และปัจจัยที่ไม่ผลต่อความต้องการศึกษาต่อ คือ ปัจจัยด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

คำสำคัญ : ความต้องการในการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

¹ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ABSTRACT

This study aims to study in the internal factors and external factors that influence to demand for graduate studies. This study is a survey research by selecting from students who are studying in bachelor's student and graduate student who live in Chiang Mai Province. The number of 400 samples use to collect data query. The analysis of the data that use questionnaires and descriptive statistics such as: mean, frequency, percentage and standard deviation by Chi-Square Test.

The results of the study show that the most of the samples is female. Their age is between 26 -35 years old and single. Their highest degree is undergraduate which graduated from the major in humanities and social sciences. The Most of them also graduated in Chiang Mai Province and earned the Grade Point Average at higher than 3.00. Their monthly average income is range between 0-20,000 Baht. Their hometown was located in the northern region. Currently, they work as an employee/officer in the position of Operating Staff. They want to education in Master's degree at a state educational institute in the country.

Factors affecting the needs for further study are: economic factors, educational fees and funding sources, career path progression, and factors influenced from others. Further, the factors that do not affect the demand for further education is the quality of the institution factors, and environmental factors.

Key word: demand for education, graduated level, Chiang Mai Province

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกนั้น ได้มีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้น เนื่องจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น อีกประการหนึ่งคือ มีอาจารย์ที่จบการศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถเปิดสอนในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ค่านิยมในปริญญา ตามที่กล่าวมาข้างต้น คือค่านิยมที่กล่าวว่าการได้รับวุฒิดการศึกษที่สูง จะทำให้เราประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น สาเหตุต่อมาของการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากว่าบัณฑิตผู้จบใหม่นั้น ยังมีความรู้สึกที่ไม่อยากทำงาน เพราะไม่ทราบว่าตนนั้นต้องการประกอบอาชีพอะไร เพราะคนไทยจะนิยมเรียนสาขาที่สำเร็จการศึกษาง่าย การเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงถือเป็นการค้นหาตัวเองอีกอย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนเลือกศึกษาต่อระดับ

ปริญญาโท กล่าวอ้างถึงอีกปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การศึกษาต่อเพราะกระแสนิยม เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม และต้องการความมีชื่อเสียง (วันวิสาข์ แก้วสมบูรณ์, 2556)

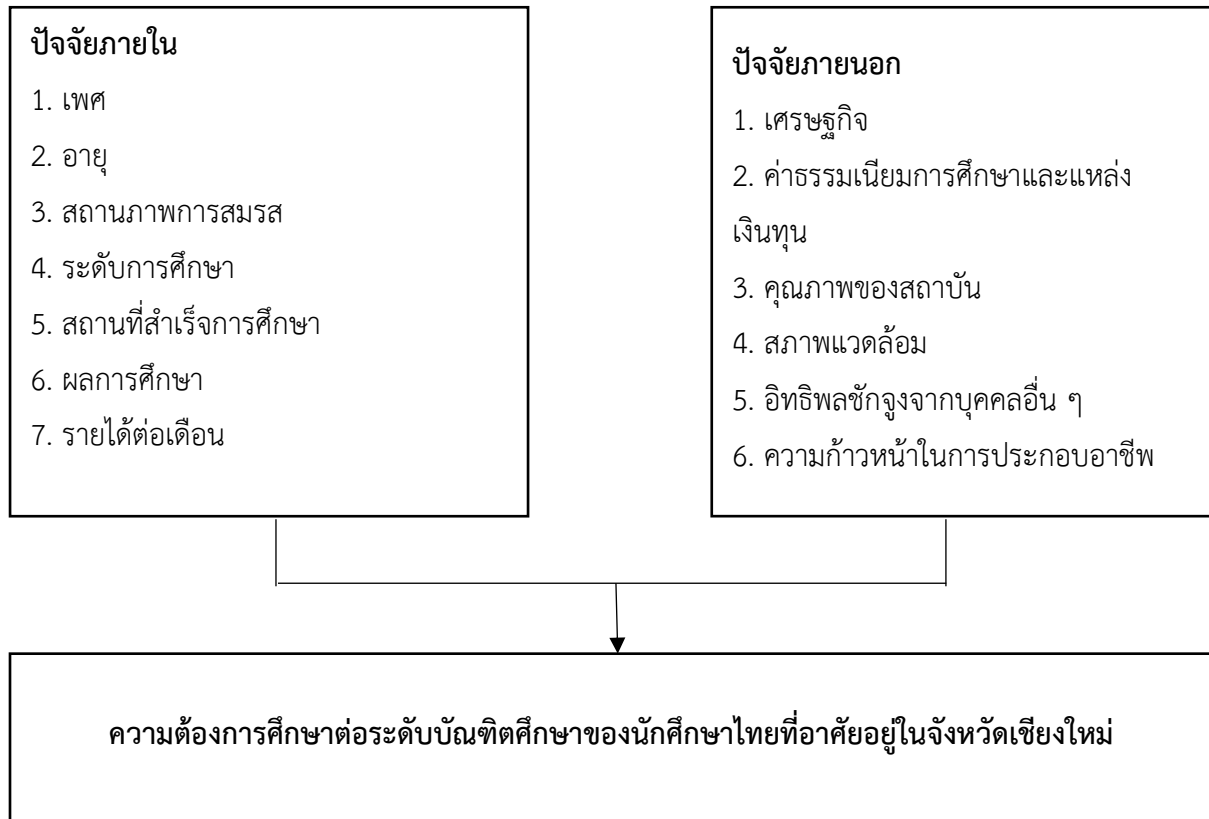
และเพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยให้มากขึ้น เพราะตัวเลขดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ เพราะระดับการศึกษานั้นสามารถสะท้อนถึงระดับผลผลิตของประเทศชาติ ยิ่งคนในประเทศมีความรู้มากเท่าใด ผลผลิตของประเทศก็จะมากขึ้นเท่านั้น เพื่อที่จะสามารถนำความรู้และนวัตกรรมที่ตนมีอยู่มาเพิ่มขนาดของผลผลิตของประเทศ คนจะเปลี่ยนจากการประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้น้อยหรือใช้แรงงาน มาเป็นการประกอบอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความสามารถ คิดค้นเทคโนโลยีหรือนำเครื่องจักรมาใช้ในการทำงานแทนการใช้แรงงาน ซึ่งจะทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้น ช่วยในการประหยัดด้านการวิจัยและการพัฒนาเป็นอย่างมาก เพราะค่าใช้จ่ายในด้านนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่สูง แต่ผลตอบแทนจากการที่ประเทศสามารถคิดค้นและวิจัย นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้แล้วนั้น จะทำให้ต้นทุนดังกล่าวนั้นลดลง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554)

ดังนั้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคตโดยที่การศึกษานี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยในจังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร เช่น การเรียนการสอน สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี ของมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ และสามารถคาดเดาต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคตของผู้ตอบแบบสอบถามได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในว่ามีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคตอย่างไร
- 2 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายนอกว่ามีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคตอย่างไร

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ที่มา: กสิณ สะสมพล. (2547) ชรินทร์ เลิศประภาภรณ์. (2553) ฐานิตา ลีม่วงศ์และคณะ (2556) ธนาชัยวัฒน์ เดชาสินธุ์เจริญ. (2553) นที ฎีกาบดินทร์. (2553).ประศาสน์ ไสวงษ์. (2552)

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต มีตัวแปรที่จะใช้ทำการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก (ฐานิตา ลีม่วงศ์ และคณะ, 2556)

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ มี 2 ปัจจัย ดังนี้

1) **ปัจจัยภายใน** คือ ความต้องการหรือความคาดหวังที่ผลักดันภายในตัวนักศึกษาที่ทำให้เกิดแรงขับ (Drive) หรือตัวกำหนดทิศทาง (Action Oriented) ปัจจัยภายในของการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เพศ การศึกษาในบางสาขาก็เป็นที่นิยมเฉพาะบางเพศ เช่น บัญชี จะนิยมศึกษาในเพศหญิง มากกว่าเพศชาย เป็นต้น

2. อายุ ในกลุ่มที่อายุน้อยมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อมากกว่ากลุ่มคนที่อายุมาก
3. สถานภาพการสมรส จากสถานภาพการสมรสสามารถเป็นปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจได้
4. ระดับการศึกษา ระดับการศึกษานั้นสามารถเป็นปัจจัยที่ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจได้อีกปัจจัยหนึ่ง เพราะกลุ่มตัวอย่างอาจจะเลือกศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับการศึกษาในปัจจุบัน
5. สถานทีสำเร็จการศึกษา สถานทีสำเร็จการศึกษาก็เป็นปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสถาบันเดิม เพราะจากลำดับขั้นความต้องการของ Maslow ในเรื่องของความปลอดภัย เพราะมีความรู้สึกคุ้นเคยกับสถาบันเดิมของตนอยู่แล้ว
6. ผลการศึกษา จะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจ เพราะจะเลือกสาขาหรือสถาบันที่ตนเองตัดสินใจศึกษาต่อ จากผลการศึกษาของตน เป็นการสำรวจตนเอง
7. รายได้ต่อเดือน ในด้านนี้หากกลุ่มตัวอย่างมีรายได้มาก ก็จะเลือกสถาบันที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับตนในด้านต่าง ๆ ได้มาก
8. รายรับต่อเดือน ในด้านนี้หากกลุ่มตัวอย่างมีรายได้มาก ก็จะเลือกสถาบันที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับตนในด้านต่าง ๆ ได้มาก
9. ภูมิลำเนา เพื่อตอบสนองความต้องการด้านความปลอดภัยของ Maslow ในเรื่องของความปลอดภัย เพราะมีความคุ้นเคย และสะดวกเวลาเดินทาง
10. ความชอบ ความถนัด และความสนใจอื่น ๆ

2) ปัจจัยภายนอก คือ สิ่งผลักดันภายนอกตัวของกลุ่มตัวอย่างที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการเลือกศึกษาต่อ เช่น รางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม และ ฯลฯ ซึ่งปัจจัยภายนอกของการศึกษาคั้งนี้ มีดังนี้

1. เศรษฐกิจ ได้แก่ ค่าครองชีพ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ หาก ณ เวลานั้น สถานะทางเศรษฐกิจไม่สามารถหมุนเวียนได้ การตัดสินใจศึกษาต่อจะไม่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มตัวอย่างได้
2. ค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน ในการตัดสินใจเลือกที่จะศึกษาต่อหรือไม่นั้น ค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน ก็เป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ และอาจจะมีการเปรียบเทียบในด้านของค่าธรรมเนียมของสถาบันแต่ละที่ว่ากลุ่มตัวอย่างนั้น ว่าสถาบันใดให้ความพึงพอใจมากกว่ากัน และอยู่ในงบประมาณที่จำกัด
3. คุณภาพของสถาบัน ได้แก่ ชื่อเสียงของสถาบัน ชื่อเสียงของผู้สอน ในด้านนี้นอกเหนือจากเรื่องของค่าธรรมเนียม กลุ่มตัวอย่างจะมีการเลือกตัดสินใจศึกษาต่อโดยให้พึงพอใจมากที่สุดจากคุณภาพของสถาบัน ซึ่งจะเป็นไปตามกฎของ Maslow ข้อที่ว่า ความต้องการด้านสังคม

4. สภาพแวดล้อม ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น ที่พักอาศัย การขนส่ง สภาพแวดล้อมก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจเนื่องจากว่ากลุ่มตัวอย่างต้องเลือกจากความปลอดภัย และความมั่นคงให้กับตัวเอง

5. อิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่น ๆ เช่น การโฆษณาหรือการส่งเสริมการขาย ในที่นี้จะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจได้ง่ายขึ้น เพราะถือว่าเป็นการให้ข้อมูล

6. ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ เช่น การได้เลื่อนตำแหน่ง หรือขึ้นเงินเดือน ในปัจจัยด้านนี้ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และเกี่ยวข้องกับลำดับขั้นความต้องการของ Maslow ด้วย

ทั้งนี้ อิทธิพลจากทั้งสองปัจจัยนี้จะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างแต่ละช่วงเวลา ว่าในช่วงเวลานั้นเป็นเช่นไร จึงเลือกพฤติกรรมแบบนั้น

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย ของนักศึกษาไทยในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นระดับอุดมศึกษา และระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% การเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีเลือก โดยใช้สถิติการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ซึ่งค่าสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการประเมินระดับความสำคัญของความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต โดยใช้มาตรวัดแบบการวัดค่าเป็นตัวเลข (Numerical Scales) ซึ่งแต่ละคำถามจะมีคำตอบเป็นตัวเลข 7 ระดับ โดยนำค่าที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาโดยวิธีถ่วงน้ำหนักด้วยความถี่ของข้อมูล

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน คือ การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษากับข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % หรือระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยในการศึกษาครั้งนี้มีปัญหาที่ต้องการพิสูจน์ (Propositions) มีทั้งหมด 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1) ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

2) ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน

3) ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา

4) ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม

5) ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

6) ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่น ๆ

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาถึงความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต ได้ทำการศึกษาในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.00 มีอายุอยู่ระหว่าง 26 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.39 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 81.75 ระดับการศึกษาอยู่ที่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.75 สาขาที่สำเร็จการศึกษาคือ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 55.50 จังหวัดที่สำเร็จการศึกษาคือ จังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 81.00 มีผลการศึกษามากกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ

61.25 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ระหว่าง 0 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.75 มีรายรับเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 0 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 89.25 มีภูมิสำเนาเดิมอยู่ที่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 85.25 ประกอบอาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 31.80 ตำแหน่งงานในปัจจุบันคือพนักงานปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 43.00 โดยที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 86.25 และต้องการศึกษาต่อยังมหาวิทยาลัยรัฐบาลภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 67.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต ของผู้ตอบแบบสอบถาม อันดับแรกคือ ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 5.75) อันดับที่สอง คือ ปัจจัยด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 5.67) อันดับที่สาม คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 5.30) อันดับทีสี่ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 5.15) อันดับที่ทำ คือ ปัจจัยด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่น ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.82) และอันดับสุดท้าย อันดับที่หก คือ ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน (ค่าเฉลี่ย 4.62)

1) ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.75) ในปัจจัยย่อยให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ เป็นที่ยอมรับในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.86) อันดับที่สอง คือ โอกาสในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.85) อันดับที่สาม คือ รายได้จากการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (5.75) อันดับทีสี่ คือ อาชีพในปัจจุบันก้าวหน้า เช่น การเลื่อนขั้น การเลื่อนตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.70) และอันดับสุดท้าย คือ เปลี่ยนสายงานในการประกอบอาชีพ (หลังจบการศึกษา)โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.60)ตามลำดับ

2) ปัจจัยด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.67) ในปัจจัยย่อยให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.95) อันดับที่สอง คือ สถาบันถูกจัดอันดับอยู่ในลำดับต้นๆ ของการจัดอันดับต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.78) อันดับที่สาม คือ คณาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.76) อันดับทีสี่ คือ มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.71) อันดับที่ทำ คือ คณาจารย์มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.61) อันดับทีหก คือ คณาจารย์จบจากสถาบันที่มีชื่อเสียง

หรือสถาบันจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.46) และอันดับสุดท้าย คือ คณาจารย์มีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มี(ค่าเฉลี่ย 5.45) ตามลำดับ

3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.30) ในปัจจัยย่อยให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ เดินทางไปมาสะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.82) อันดับที่สอง คือ มีเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.50) อันดับที่สาม คือ มีตำรา เอกสาร และสื่ออื่น ๆ ที่ทันสมัยและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.44) อันดับที่สุด คือ สถานที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้ที่พัก มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.25) อันดับสุดท้าย คือ สถานที่ตั้งของสถาบัน ใกล้แหล่งชุมชน ศูนย์การค้า (ค่าเฉลี่ย 4.98) และอันดับสุดท้าย คือ ขนาดของห้องเรียน กว้างขวาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.82) ตามลำดับ

4). ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.15) ในปัจจัยย่อยให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ การคาดการณ์ของค่าครองชีพในอนาคต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.28) อันดับที่สอง คือ ค่าครองชีพ (ณ ปัจจุบัน) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.03) ตามลำดับ

5) ปัจจัยด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.82) ในปัจจัยย่อยให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ เป็นที่ยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.75) อันดับที่สอง คือ มีเพื่อน/รุ่นพี่/ ศึกษาศาสน์ดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.90) อันดับที่สาม คือ มีสื่อโฆษณาให้ข้อมูลหลักสูตรชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.79) อันดับที่สุดคือ มีบุคคลต้นแบบ (เช่น ดารา) ศึกษาศาสน์ดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.82) ตามลำดับ

6) ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.62) ในปัจจัยย่อยให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรก คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษามีราคาเหมาะสมกับคุณภาพของหลักสูตรที่เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.34) อันดับที่สอง คือ มีทุนการศึกษาเต็มจำนวนของค่าเล่าเรียนโดยไม่มีภาระผูกพัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 5.11) อันดับที่สาม คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษามีราคาถูกเมื่อเทียบกับคุณภาพของหลักสูตรที่เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.89) อันดับที่สุด คือ มีทุนการศึกษาบางส่วนของค่าเล่าเรียนโดยไม่มีภาระผูกพัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

ค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.74) อันดับที่ห้า คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษามีราคาถูกกว่าเมื่อเทียบกับสถาบันอื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.70) อันดับที่หก คือ มีระบบการผ่อนชำระค่าเล่าเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) อันดับที่เจ็ด คือ มีทุนการศึกษาเต็มจำนวนของค่าเล่าเรียนโดยมีภาระผูกพัน (ทำงานหรือใช้เงินคืน) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 4.34) อันดับที่แปด คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษามีราคาแพงเมื่อเทียบกับคุณภาพของหลักสูตรที่เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 4.29) อันดับที่เก้า คือ มีทุนการศึกษาเต็มจำนวนของค่าเล่าเรียนโดยมีภาระผูกพัน (ทำงานหรือใช้เงินคืน) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 4.18) อันดับที่ยี่สิบ คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษามีราคาแพงกว่าเมื่อเทียบกับสถาบันอื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 4.12) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองในอนาคต ปัจจัยทางด้านความก้าวหน้ามีความสำคัญมากที่สุด คือ 5.75 หรือระดับลักษณะมาก ซึ่งจะตีความได้ว่าการได้รับวุฒิปริญญาที่สูงนั้น จะทำให้ประสบความสำเร็จได้มากขึ้น หรือเป็นไปตามทฤษฎีของ Maslow ตามความต้องการขั้นที่ 5 ของ Maslow ที่ต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-Actualization) หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อนั้นต้องการที่จะศึกษาต่อเพื่อที่จะค้นหาตัวเอง เนื่องจากว่าการทำงานที่ตนรู้สึกไม่ชอบหรือการทำงานที่ไม่ตรงกับสายงานของตน และเพื่อต้องการความก้าวหน้าจากหน้าที่การงาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 1 การทดสอบความสัมพันธ์ของความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต (n = 400)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการศึกษาต่อ	ค่าสถิติ		ความต้องการศึกษาต่อ
	χ^2 (Pearson Chi-Square)	P - Value	
1. เศรษฐกิจ	12.187 ^a	0.032	มี
2. ค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน	23.896 ^a	0.001	มี
3. คุณภาพของสถาบันการศึกษา	10.035 ^a	0.074	ไม่มี
4. สภาพแวดล้อม	7.146a	0.210	ไม่มี
5. ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ	12.500a	0.029	มี
6. อิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ	11.630a	0.040	มี

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูล

1) **ด้านเศรษฐกิจ** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) **ค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาและแหล่งเงินทุน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) **คุณภาพของสถาบันการศึกษา** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ หรืออาศัยอยู่ในภาคเหนือ

4) **สภาพแวดล้อม** ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเกิดจากมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในประเทศไทยนั้นมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม และมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น เป็นมหาวิทยาลัยที่มีภูมิประเทศที่สวยงามเป็นส่วนมาก

5) ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

6) อิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่นๆ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสาขาของกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ต้องการศึกษามากที่สุดคือ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เนื่องจากเป็นกลุ่มสาขาที่เปิดกว้าง และการทำงานต่อหลังจากการศึกษานั้น สามารถมีการย้ายสายงาน หรือมีการทำงานข้ามสายงานได้ง่าย ไม่เฉพาะเจาะจงเท่ากับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จึงทำให้ผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขานี้ มีอัตราการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นจำนวนมาก และการทำงานในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นกลุ่มสาขาที่เปิดกว้าง เข้าถึงได้ง่าย จึงทำให้บุคคลจากสาขาอื่นเข้ามาทำงานในกลุ่มสาขานี้ได้ง่าย เช่นเดียวกัน จึงทำให้บุคคลที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ด้วยการเพิ่มพูนความรู้ของตน เพื่อเพิ่มมูลค่าของตน ดังทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ในขั้นที่ 3 ที่ว่าด้วยความต้องการด้านสังคม (Social Needs) หรือความต้องการการยอมรับและความรัก (Sense of Belonging and Love Needs) หรือความต้องการของมาสโลว์ขั้นที่ 4 ที่ว่าด้วยความต้องการการยกย่อง ((Esteem Needs) คือ ความต้องการการยกย่องส่วนตัว (Self-Esteem) ความนับถือ (Recognition) และสถานะ (Status) จากสังคม เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตามที่แรงงานต้องการในด้านคุณภาพของแรงงานในอุปทานแรงงาน ด้วยการเพิ่มทักษะทางปัญญา (Cognitive Skill)

ทั้งนี้ เพื่อที่จะสนับสนุนให้กับบุคคลที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชานี้ ภาครัฐและภาคเอกชนควรที่จะส่งเสริมบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาวิชานี้ให้มากขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น ในด้านของการรับบุคคลเข้าทำงาน โดยอาจจะมีการระบุสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อเปิดโอกาสให้กับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาจากกลุ่มสาขาวิชานี้ให้มากขึ้น และเป็นการแก้ปัญหาในการทำงานไม่ตรงกับสายที่ตัวเองสำเร็จการศึกษา

2. จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น มีรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย เฉลี่ยต่อเดือน เดือนละ 0 – 20,000 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ต้องการที่จะยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของตน จากการสอบถามด้วยปากเปล่าจากกลุ่มตัวอย่าง นอกเหนือจากการที่ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ซึ่งสถานประกอบการบางแห่งจะมีค่าตอบแทนเพิ่มเติมหรือมีการขึ้นเงินเดือนเมื่อมี

การปรับวุฒิการศึกษาเป็นวุฒิมัธยมศึกษาที่สูงขึ้น หรือเพื่อนำวุฒิมัธยมศึกษาที่สูงขึ้นนั้นไปยื่นกับสถานประกอบการที่อื่นที่สามารถให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่า และเมื่อมีค่าตอบแทนที่สูงมากขึ้น จะส่งผลต่อรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของตนได้ ถึงแม้จะต้องมีการลงทุนทางการศึกษา ทั้งค่าใช้จ่ายทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อม หรือค่าเสียโอกาสก็ตาม แต่ผลตอบแทนทางการศึกษานั้นไม่ใช่เพื่อให้กับตนเองแต่เพื่อให้กับสังคมด้วย โดยผลตอบแทนที่สังคมจะได้รับนั้นมีมากกว่าผลตอบแทนของตนเอง และอาจจะเนื่องมาจากด้วยเหตุผลที่ว่าการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาหรือระดับที่สูงขึ้นนั้น

ทั้งนี้ หลักสูตร หรือสถาบันการศึกษาควรจะมีการสนับสนุนทางด้านค่าใช้จ่าย หรือมีค่าธรรมเนียมเหมาะสมกับคุณภาพของหลักสูตร จะเห็นได้ชัดจากผลของแบบสอบถามในข้อที่ว่า ค่าธรรมเนียมการศึกษามีราคาเหมาะสมกับคุณภาพของหลักสูตรที่เรียน เพื่อที่จะสนับสนุนในด้านค่าใช้จ่าย หรือเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายจากการศึกษา อาจเป็นการสนับสนุนทางตรง อย่างเช่น ทูการศึกษา การกู้เงิน หรือการอุดหนุน ในการสนับสนุนให้กับบุคคลที่ต้องการเข้าศึกษาต่อ

3. หากจะมีการศึกษาในลักษณะนี้ในครั้งต่อ ๆ ไป ควรจะให้ความสำคัญกับวิธีการจัดกลุ่มตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อตัวแปรตามซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ และความเข้าใจในตัวแปรต่าง ๆ แต่ละตัวในการจัดกลุ่ม และการทดสอบความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ ทำให้ทราบเพียงความสัมพันธ์ของตัวแปรเท่านั้น แต่จะไม่สามารถบอกขนาด และทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวได้ ควรจะใช้สถิติตัวอื่น เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความละเอียดมากขึ้น

ดังนั้น องค์ความรู้ใหม่ของการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมีทั้งหมด 2 ปัจจัย ดังนี้ 1) คุณภาพของสถาบันการศึกษา และ 2) สภาพแวดล้อม ซึ่งจากการศึกษาของงานศึกษาครั้งก่อนๆ นั้น ปัจจัยทั้ง 2 ปัจจัยนี้มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อ ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกให้บุตรเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ของจุฬารัตน์ เปี้ยเหมย.(2550) ที่ปัจจัยในด้านของสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากที่สุดเป็นอันดับ 1 และการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระดับทางการบัญชี ของชนินทร์ เลิศประภาภรณ์. (2553) ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษาเป็นอันดับ 1 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษานี้ต่างจากการศึกษาในครั้งก่อนๆ เนื่องมาจากปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพล คือ ปัจจัยด้านคุณภาพของสถาบันการศึกษา และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม อาจเพราะเนื่องมาจากว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษานั้นส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ จึงทำให้ปัจจัยทั้งสองด้านที่กล่าวมาข้างต้น ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อ

เอกสารอ้างอิง

- กสิณ สະสมพล.(2547). **ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของเจ้าหน้าที่จัดการทรัพยากรสัตว์ป่า**
กรุงเทพฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน). สารนิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนินทร์ เลิศประภาภรณ์. (2553). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี.**
วิทยานิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฐานิตา ลีม่วงศ์ ณ์ฐภพ บัณฑลวง ณิชากิ่งแก้ว และสมวิทย์ อาชาคูณากร. (2556). **ปัจจัยจูงใจที่ส่งเสริมการ**
ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. การประชุมวิชาการ
สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2557, กรุงเทพมหานคร
- ธนาชัยวัฒน์ เดชาสินธุ์เจริญ. (2553). **ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต**
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐกิจธุรกิจ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- นที ภูิกาบดินทร์. (2553). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในโครงการตรี-โท สองภาษา คณะ**
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประศาสน์ ไสวงษ์. (2552). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิตของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัย**
ราชภัฏพระนคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วันวิสาข์ แก้วสมบูรณ์.(2555). **เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา.** [ออนไลน์].แหล่งที่มา
<http://www.social.crru.ac.th/> (2, กันยายน, 2560)